TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Company.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.50; For 6 Months, $1.75; For 3 Months, $1.00; For 1 Month 40c.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.50; 6 kuukautta $1.75; 3 kuukautta $1.00; 1 kuukausi 40c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

1

Hallitus ja korkeat elinkustannukset

Puheet siitä, että hallitus ei olisi tehnyt mitään korkeitten elinkustannusten suhteen, ovat perättömiä. Aivan näinä päivinä ilmoitettiin kongressin luovuttaneen 200,000 dollaria palkkojen korottamiseksi Amerikan konsuleille ja lähettiläille kautta maailman. Niin tekee kongressi niille joita se on asettanut sen luokan etuja valvomaan, jota se itsekin edustaa. Joitakin aikoja sitte kongressimiehet niinikään luovuttelivat sievoisen summan määrärahoja omien "tilapäismenojensa" korvaamiseksi. — Niitä näet aina sattuu kaikenlaisia tilapäismenoja siellä Washingtonissa, sellaisiakin, joita eivät trustiruhtinaat suoranaisesti maksa.

Konsulit ja lähettiläät valvovat kussakin maassa oman maansa kauppiasten etuja ja siksi heidät on saippuoitava sillä tavalla, että se riittää. Mutta mikäli työläisten elintarpeet ja palkkorotukset ovat kysymyksessä, ei kongressi tee mitään muuta, kuin estää työläiset saamasta vaatimuksiaan läpitse. Eikä siltä oikeastaan ole oikeutta muuta odottaakaan, eihän se edustakaan työväestöä.

"Historiallisia tapauksia ei valiteta, vaan koetetaan ymmärtää niiden syitä ja samalla myös seurauksia, jotka eivät pitkään aikaan vielä ole päättyneet."

Engels.

Kun lakia ei ole pakko noudattaa

Vaikka täällä onkin useassa valtiossa olemassa jonkinlaisia työläisten suojeluslakeja, niin niiden noudattamisen laita on kuitenkin niin ja näin, koska työläisillä ei itsellään ole voimaa panna niitä täytäntöön. Rautatieläisillä esim. on olemassa laki, joka kieltää yhtä miestä pitämästä työssä enempää kuin kuusitoista tuntia yhtämittaa, mutta valtioidenvälisen kauppakomissionin raporteista selviää, että vasta päättyneen vuoden kuluessa rikottiin tätä lakia 73,731 tapauksessa. Edelleen selviää samoista raporteista, että samaa lakia rikottiin edellisenä vuonna 59,894 kertaa, ja mahdotonta olisi että jokaisesta tapauksesta, jossa lakia on rikottu, olisi tehty edes valitusta ja komissioni saanut sitä tietoonsa.

Edelläolevista numeroista selviää, että mitä vilkkaampi teollisuusaika on, sitä häikäilemättömämmin rikotaan lakia. Jos olisi saatavissa tilastoja kaikilta aloilta, niin niistä kävisi ilmi, miten lukemattomat kerrat eri teollisuuslaitoksissa on rikottu niitä lakeja, joita on laadittu työläisten sitkeitten taistelujen pakoituksesta. Tuskin yhdelläkään työmaalla noudatetaan lakia, ellei työläisillä ole sellainen järjestö joka pakottaa työnantajat siihen. Työväenliikkeen tehtävä ei rajoitukaan siihen, että se taistelee joitakin lakeja lakikirjoihin, vaan kuuluu siihen myöskin niiden lakien noudattamisen valvominen. Työväestön valtiollisten järjestöjen osalle tulee lakien laatiminen ja niiden virkailijain valitseminen, joiden toimena on lakien täytäntöönpano, mutta siltikin se tarvitsee voimakkaan järjestön työmaalla, joka valvoo että työnantajat eivät riko lakeja. Valittujen virkailijainkaan on mahdoton olla kaikkialla läsnä, ja ellei työväestö itse ole alituisesti valveillaan, niin lakeja rikotaan kaikkialla. Mutta elleivät lakeja selittävät ja niiden noudattamista valvovat virkailijatkin ole työväenluokan puolella, niin saa työväestö monessa tapauksessa taistella äärimmäisyyteen saakka, voimatta pakottaa sittekään vaatimuksiaan huomioonotetuksi.

Vasta sitte kun työväenliikkeen valtiollinen ja taloudellinen haara toimivat käsikädessä, voimme olla jossakin määrässä turvattuja riistäjien mielivaltaisimpia lainrikkomisia vastaan.

Entäs tehtaissa?

Opetusministeri Claxtonin raporttien mukaan kuluttaa jokainen amerikalainen ensimäisestä kahdestakymmenestä ikävuodestaan vähemmän kuin 7000 tuntia koulussa. Se on säälittävän vähän, mutta herra opetusministeri tunnustaakin, että Amerikassa käydään koulua suhteellisesti vähemmän kuin muissa maissa. Vain noin kymmenen prosenttia lapsista voi käydä edes lastentarhassa, jonka pitäisi tulla kuitenkin jokaisen osaksi. Opetusministerin kahdenkymmenenyhden vuotias henkilö keskimäärin saa osakseen, rajoittuu noin yhteen päivään kuukaudessa.

Nämä seikat ovat painettavat mieliin silloin kun puhutaan amerikalaisen työväestön säälittävän alhaisesta tietoisuudesta kaikkiin yleisiin asioihin nähden. Heillä ei ole tuskin mitään muuta kuin mitä tympein uskonnollisuus ja orjamainen isänmaallisuus, joiden kahleista työväenliikkeen on heidät ensin vapautettava, ennen kuin edes heidän järjestämisensä voi tulla kunnolleen kysymykseen.

Mutta ei täällä sentään kaikilla aloilla olla niin jälessä kuin opetusalalla. Kyllä me tuotannon palveluksessa pidämme tarkoin nekin lapset, joita ei lasketa lastentarhaan, ja totta onkin että suurin osa siitä ajasta, joka ennen kahtakymmentäyhtä ikävuotta vietetään ulkopuolella koulun — tavallinen päiväaika lukuunotettuna ainoastaan — vietetään elatuksen ansaitsemisessa. Herra opetusministerin tehtäviin ei kuulu selittää, miksi lapset eivät käy koulussa, miksi ei jokainen nuoruk. voi viettää koulussa ensimäisestä kahdestakymmenestäyhdestä ikävuodestaan ainakin kahtakolmattaosaa. Jos hän sellaiseen selitykseen ryhtyisi, täytyisi hänen tunnustaa, että heillä ei ole siihen mahdollisuutta siksi, että heiltä puuttuu varoja. Mutta kun tämä maa tunnetaan yleisesti yhdeksi rikkaimmista, niin täytyy rikkauden olla muutamien harvojen käsissä, jotka sen avulla kahlehtivat toisia, pitävät niitä riistettävinään lisätäkseen edelleen rikkauksiaan. Ja siksi hän tyytyykin vain syyttämään vanhempia siitä, että lapset eivät käy kouluissa.

Mutta jos jokaisen perheen isällä olisi mahdollisuus elättää perheensä ja pitää lapset kouluissa, niin he sen varmaan tekisivät.

KUN YHTEISKUNNAN POHJAKERROS ÄÄNNÄHTELEE

"Kun viikkopalkka on vain viisi dollaria ja kenkäpari maksaa kymmenen, silloin pettää luottamus jumalaankin."

Yhteiskunnan kehityksen sokeat voimat kiertävät ratojaan kiihkeimpienkin yksityisten vastustuspyrinnöistä huolimatta; sokeat reformistimme murskaantuvat hurskaimpinekin toiveineen niiden radalla, jättäen jälkeensä vain traagillisen muiston hukkaan kulutetusta energiasta.

Yksilöllisen parannuksen saarnaajat ovat surullisimpia ilmiöitä, mitä tapaamme siinä reformistien laajassa joukossa, joka tavalla ja toisella pyrkii parantamaan yhteiskunnallisia epäkohtia. Ja miten muuten voisikaan olla laita, eiväthän edes yksityisen ihmisenkään paheet ole poistettavissa siten, puhumattakaan yhteiskunnallisista paheista, joiden juuret ovat syvällä yhteiskunnallisen kehityksen vuosisataisessa maaperässä.

Mutta siitäkin huolimatta pyrkii jokainen kapitalistista järjestelmää puoltava yhteiskuntapuoskari parantamaan vain ihmisiä ja koskematta ollenkaan niihin oloihin, joiden vallitessa ihmisten on mahdoton elää muulla tavalla kuin miten he joukkona elävät.

Toisinaan sentään sattuu sitenkin, että puoskarien esille manaamat voimat näyttäytyvät niin suurina, että he ovat itsekin hämmästyneinä pakotetut tunnustamaan ei omaavansa minkäänlaista keinoa niiden epäkohtien poistamiseksi, joita vastaan ovat lähteneet yksityisiin kohdistettuine parannussaarnoineen taistelemaan. Mielenkiintoisen, joskin traagillisen kuvan sellaisesta yksityisparannuksen saarnaajasta tarjoaa se san-franciscolainen prelaatti, joka aikansa saarnattuaan sikäläistä siveettömyyttä vastaan, sai eräänä aamuna kysymyksen kaikessa alastomuudessaan vastattavakseen ja —ratkaistavakseen.

Kuten muistetaan, oli pastori pitänyt vallan sopimattomana sitä, että yhteiskunnallinen loka alkoi räiskyä aina yläluokan porraspäihin saakka, joskaan ei hän tunnustanut siitä syystä alkaneensa Friscoa puhdistamaan. Pastorin tarkoitus, kuten kaikkien reformistien, oli kuitenkin jo alunpitäen selvä: se pyrki vain peittämään yhteiskunnalliset mätäpäiseet siinä määrässä, että tieto niiden olemassaolosta ei loukkaisi kauppamaailman mainetta. Niiden kohtalo jotka yhteiskunnallinen likakerros peittää kokonaan näkymättömiin, ei ole koskaan vaivannut reformistien tunteita, eikä johtanut heidän toimiaan, eikä se vaivannut hurskasta pastoriakaan; vain se että hänen kirkkonsa porstuakin alkoi olla prostitutsionilaitosten etehinen, sai hänen ulkokultaisuutensa liikkeelle.

Kuten uutisissa on jo ennen kerrottu, alkoi pastori kaikessa hurskaudessaan saarnata parannusta Friscon maailmankuuluisalle punavalopiirille, saavuttaen siten laajan huomion, joskaan ei niin loisteliasta kuin hän mahdollisesti toivoi.

Punavalomaailma olisi ollut valmis muuttamaan mielensä ja palaamaan jälleen pastorin neuvomalle hyvälle tielle, jos herra pastorilla vain olisi ollut voimaa asettaa sen sille tielle edes alkuaskeleitakaan ottamaan, mutta pastorin täytyi jo heti alussa tunnustaa, että hän on kaikkine parannussaarnoineen liian heikko ratkaisemaan kysymystä, sekä samalla pakotettu tunnustamaan tarkoituksensakin olleen vain näytellä suurta osaa, tutustumatta ollenkaan voimiin, joiden kanssa hän tuli tekemisiin, ja joiden olemassaolosta ei hänellä luonnollisesti voinut olla aavistustakaan. Epätoivossaan on hän pakotettu vastaamaan niille onnettomille, joilta kapitalistinen tuotantotapa on riistänyt mahdollisuuden elää pastorin toivomalla tavalla: "Teidän kysymyksiinne en minä voi vastata, minä en tiedä mitä olisi tehtävä."

Turhaa kuitenkin olisi ajatella, että herra pastori ottaa tarkastaakseen suhdettaan syyttämiinsä "langenneisiin", enempää kuin yhteiskunnan suhdettakaan heihin. Ikäänkuin hämmästyneenä ja neuvottomana autaa hän seuraavan paljon merkitsevän lausunnon sille kaksisatalukuiselle naisjoukolle, joka eräänä aamuna teki punavalopiiristä matkan hänen pyhään kirkkoonsa:

"Minä en halua tulla väärinymmärretyksi, koko pahetta (prostitutsionia) vastaan taistelevana sellaisenaan. Silloin kun tämä taistelu alkoi, ei minulla ollut aavistustakaan siitä että se olisi kehittyvyt siksi miksi se on kehittynyt. Minä en koeta puhdistaa Bartlett-kujaa ja Commercial-katua tai muita alakaupungin paikkoja, eikä minulla suinkaan ole aikomusta syyttää ketään niistä naisista, jotka ovat sen järjestelmän uhreja. Minä olen suosittanut kymmenen keinoa, joiden luulen korjaavan olot yläkaupungin piirissä ja siinä on kaikki mitä minä haluan."

Kun pastori vain saisi oman luokkansa porraspään puhtaaksi, oman kirkkonsa tahrattomaksi, niin saattaisi hän kyllä selittää, että koko Frisco on vapaa prostitueeratuista.

Tälle hengenmiehen hurskaalle touhuilulle on räikeänä vastakohtana yhden niistä kirkkoon tulleista naisista antama selitys, jonka edessä herra pastorin täytyikin tunnustaa neuvottomuutensa. Nainen selitti seuraavaa:

"Me naiset olemme nähneet mahdottomaksi tulla toimeen niillä kuuden ja seitsemän dollarin viikkopalkoilla, joita San Franciscossa maksetaan. Useimmat täällä olevista naisista ovat köyhistä kodeista, mutta teidän piirinne (tarkoittaen pastoria) on hyvinvoivien joukossa. Näiden naisten elämä haureuslaitoksissakin on parempi kuin mitä se voisi olla yksityiselämässä, sillä heillä on täällä edes "talon" antama suoja.

"Melkein jokainen meistä on äiti, tai on jokaisella joku elätettävänään, ja ovat he pakotetut tähän elämään taloudellisten seikkojen vaikutuksesta, jota suuri yleisö ei tavallisesti olenkaan tiedä. Eräskin tyttö kertoi minulle, miten hänen veljensä on methodistiseurakunnan pastori, mutta kun hän turvautui hänen saadakseen apua, oli ainoa vastaus kehoitus turvautumaan jumalaan.

"Mutta kun viikkopalkka on vain viisi dollaria ja kenkäpari maksaa kymmenen, silloin pettää luottamus jumalaankin.

"Te haluatte puhdistaa kaupungin kirkkonne ympäriltä, mutta mihin te tahdotte näiden ihmisten menemään? Oletteko te huolehtineet siitä, että he voivat ansaita toimeentulonsa muualla?

"Näiden naisten elämä ei ole onnellista eikä hauskaa. Useat heistä näkevät tuskin koskaan auringonpaistetta. Ulostulomme tänä aamuna, kun tulimme tänne kirkkoon, oli aivan tavallisuudesta poikkeavaa.

"Näissä naisissa ei ole yhtään joka ei olisi valmis luopumaan onnettomasta tautien, kipujen ja teeskentelyjen kirjavoittamasta elämästään, jos heille vain tarjoutuisi siihen tilaisuus? Mutta kun heillä ei ole mitään, niin miten voisivatkaan he elää toisenlaista elämää?

"Miksi ette te mene suuriin liikehuoneisiin? Miksi ette mene lainlaatijakuntaan ja muuta näitä olosuhteita; San Franciscon miehet selittävät haluavansa poistaa prostitutsionin, mutta jos he todellakin sitä haluavat, silloin on useitten heistä luovuttava voitto-osingoistaan ja maksettava naisille parempaa palkkaa, jotta hekin voivat elää.

"Te ette ollenkaan vaikuta prostitutsionin poistamiseksi pakottamalla meidät poistumaan täältä johonkin toiseen kaupunkiin. Jos te todella tahdotte poistaa prostitutsionin, niin estäkää tytöt muualta tulemasta tänne; niitä tulee tänne joka päivä, ja niitä tulee aina niin kauan kuin palkat ja kasvatus ovat sellaisia kuin ne nykyisin ovat. Hyökkäämällä meitä vastaan ette te saa mitään aikaan. Miksi ette te suuntaa taisteluanne olosuhteita vastaan?"

Tässä sekaantui pastori selittämään miten hyvät ja rehelliset hänen tarkoituksensa todella olivat ja miten hän tulee tekemään kaikkensa kerätäkseen varoja voidakseen antaa tilaisuuden parempaan elämään niille naisille jotka sellaista haluavat? Mutta samalla hän kuitenkin muisti mainita, että hänellä ei ole ollenkaan aikomusta kiihoittaa naisia haluamaan korkeita viikkopalkkoja, voidakseen elää ylellisyydessä. Samaan tapaan jatkoi hurskas pastori, kunnes eräs naisista huudahti:

"Miksi ei jätetä naisia kokonaan kotiin ja makseta miehille sellaista palkkaa, että voisivat elättää perheensä? Opettakaa naisille kotitaloutta."

"Minkä te katsotte kunnolliseksi palkaksi?" kysyi pastori.

"Kaksikymmentä dollaria viikossa", kuului vastaus.

"Mutta tilastothan osottavat, että suurin osa perheen isistä ei koko maassa saa sellaista palkkaa", selitti pastori hämmästyksissään.

"Ja juuri siksi onkin olemassa niin paljon prostitueerattuja", vastattiin naisjoukosta.

Kun pastori näki olevansa tekemisissä voimien kanssa, joihin typeryys ei vaikuta, kun hän huomasi ikäänkuin häpeävänsä omaa typeryyttään näiden tuomitsemiensa tietoisuuden rinnalla, koetti hän jouduttaa kokouksen loppumista, mutta hänen oli vielä kerran kuultava toimiensa ja pyrkimystensä masentava tuomio, jonka antoi se yhteiskunnan pohjalokaan tallattu joukko, jonka mielipiteitä eivät herrat kirkonmiehet koskaan suvaitse kuunnella silloin kun he puoskarroivat yhteiskunnallisten kysymysten kanssa. Kirkon ovipielessä kohosi valju nainen, esittäen seuraavan tiukan kysymyksen, josta pastori pelastui kömpelöllä anteeksipyynnöllä ja selityksellä:

"Koettakaamme nyt päästä keskinäiseen ymmärrykseen. Aijotteko te parantaa meitä tai onko teillä aikomus parantaa yhteiskunnallisia olosuhteita? Jättäkää meidät rauhaan, on liian myöhäistä tehdä meille enää mitään, mutta kohdistakaa huomionne kouluissa oleviin poikiin ja tyttöihin ja niihin yhteiskunnallisiin suhteisiin, jotka aiheuttavat prostitutsionia."

Naiset poistuivat ivaten pastorin ulkokultaisuutta ja pastori vetäytyi lämpimän lieden ääreen asuntonsa yläkerrassa.

Kaikessa traagillisuudessaan osoittaa tämä koko juttu sen toivottomuuden, joka nykyisissä olosuhteissa esiintyy. Yhteiskunnan pohjaliejuun vajonneet onnettomat ovat paljon tietoisempia kohtalonsa syistä kuin ne ulkokullatut lurjukset, jotka teeskentelevät saarnaavansa parannusta ihmisille ja petollisilla pelastuskeinoillaan aiheuttavat enemmän kurjuutta kuin parannusta yhteiskunnallisissa suhteissa, selittämällä ne yksityisten paheista johtuviksi ja kieltämällä taloudellisten tekijäin vaikutuksen.

Omiin hoteisiinsa jätettynä voisivat prostitueeratutkin järjestää yhteiskunnan paremmin kuin ne hurskaat hengenmiehet, jotka esiintyvät parannussaarnaajina.—Mutta he edustavatkin vain omaa luokkaansa ja sen hyvinvoinnin perustuksena on yhteiskunnallinen kurjuus, joka käy jo sellaiseksi, että se uhkaa niellä koko työväenluokan pohjattomaan kitaansa.

Yhteiskunnan synnit ne ovat jotka uhkaavat ihmiskuntaa, eikä yksityisten ja yhteiskunnan synnit poistuvat vain köyhäliston valtaanpääsyn kautta.

SIELTÄ *ja* TÄÄLTÄ

PATA SOIMAA KATTILAA.

"Pohjan Tähti", joka "aatteellisella" kannalta kuuluu Amerikan suomalaisten vanhoillisimpaan siipeen, ja joka elämäntehtäväkseen on saanut rouvasväen sylirakin tavoin haukkua kaikkia työläisten vapauspyrkimyksiä, on nyt ollut huomaavinaan, että se ei olekaan yksin sillä uralla, vaan on sielläkin kova kilpailu saavutuksien päältä. Huomattuaan tämän antaa se yhdelle työtoverilleen seuraavan isällisen huomautuksen:

"Tapansa mukaan on Päivälehti asettunut komppanioiden puolelle. Tuo aina nenänsä tunkeminen lakkokysymyksissä työväestölle epäedullisessa valossa väliin antaa aina vahvemman tuen ajatukselle, että Päivälehti on järjestelmällisesti kaikkia työväenliikkeen taloudellisia ja henkisiä pyrinnöitä vastaan."

Muistelemme joskus kuullemme, että Fitchburg on äänestetty "kuivaksi". Kuinkasta onkaan sen asian laita? "Pohjan Tähden" viimeaikainen sisältö ei viittaa oikein siihen, että niin olisi käynyt.

HÄN "HARJOITTELI"

Rovasti Pönäkkä mittaili salonkinsa parkettipermantoa. Hänellä oli liperit kolmannen leuan alla, kauhtana käsivarrella ja kädessä saarnarulla.

— Tjaah, huetti hän. Pitääpä taas lähteä niille vähän juttelemaan. Olenpa jo taas vuoden tarinoinut ja nyt lopettajaisiksi aijon kertoa sen suuren jutun. Väkisinkin pakkaa tuntumaan vähän juhlalliselta, kun ajattelen kynttilöillä valaistua kirkkoa, urkujen huumaavaa pauhua ja väen paljoutta. Siinä on sittenkin jotain joulussa, oli rovasti pakotettu myöntämään, jotakin erikoista, jota ei ole muissa pyhäpäivissä. Tuntuu melkein kuin vanhan papin paatunut sydänkin värähtäisi ja kuin alkaisi vanhoilla päivillään käydä hieman uskonnolliseksi.

— Rauha, niin, rauha maassa, ajatteli rovasti, pehmeästi kävellä hiiviskellessään edestakaisin suuren kukkaryhmän ja sikaaripöydän välillä.

— Ei uskoisi, minkälaiset taikavaikutukset ovat tuolla sanalla. Ajatella nyt vain arvopaperipörssiä! Mikä katastroofimainen ilmiö! Kurssit nousevat ja nousevat kauniisti kuin jumalattoman kylvö suotuisalla säällä. Afäärit onnistuvat seurakunnassa varsin hyvin. Teollisuuslaitokset, kauppaliikkeet, kaikki kukoistavat kuin lepäisi niitten päällä herran siunaava käsi. Ja osakkeet tietysti nousevat kilvassa. Sitte lentää sana pitkin maita mantereita: rauha, rauha! — Pörssissä romahdus ja paniikki! Yhdellä iskulla 40 prosenttia teollisuusosakkeet alemmaksi huippukurssia. Pellava 11 tuhannesta 8 tuhanteen. Sokeri 3,900:sta 2,200:aan. Rauta 4,900:sta 2,900:taan j.n.e.

Huu, rovastiamme puistattaa sitä ajatellessaan. Mitenkä moni kunnon seurakuntalaisehi onkaan tuossa romahduksessa menettänyt uskotun leiviskänsä. — Sinä paha palvelija, tullaan heille varmaan sanomaan, kun "isäntä palaa", ajatteli rovasti ja nauroi itsekseen huvitettuna tuosta mielijohteesta.

— Itse olen taitavammin hoidellut leiviskääni. Vaikka kylläpä romahdus koski minuunkin. Pankki-osakkeet, jotka ovat minun alaani, putosivat nekin, mutta ei aivan mahdottomia. Kansallispankki 854:stä 725:teen, Yhdyspankki 340:stä 290:een, Vaasan pankki 1,442:sta 1,250:een j.n.e.

— Kyllähän se nousu vahvasti houkutteli ostamaan ja olinpa jo vähällä kerran antaa meklarilleni ostomääräyksen, kun ei noususta näyttänyt loppua tulevankaan. Mutta hillitsinpä itseni. Ja oikein tein, sillä nyt olisin saanut takkiini niin saakelisti....

Rovasti hykerteli käsiään.

— Perhana! sanoi hän mielissään oikein ääneensä, niin että ruustinna joka ovelta oli hartaana ja huolekkaana seurannut hänen pyhiä askeleitaan, säikähti.

— Mi-minä vain harjoittelen saarnaani, Betty pulmuseni, riensi rovasti rauhoittamaan. — Tjaah, tunnenpa, että herra kutsuu minua jo joulukirkkoon. Tuopa turkkini, kultaseni.

"UHUU, KUN EI OLE KETÄÄN, JONKA SAISI HIRTTÄÄ!"

Kirjailija Kaarlo Halme antaa näytelmässään "Purimossa" piiskuri Virvelin selittää kuinka tarpeellinen olio piiskuri on sivistyneessä yhteiskunnassa, mutta vaikka Virvelillä onkin perin valoisa käsitys asemansa tärkeydestä yhteiskunnassa, niin ei hän läheskään pärjää eräälle toiselle samaan "virkamiesluokkaan" kuuluvalle "sivistyksen" vartijalle, pyövelille — varsinkaan canadalaiselle valtion pyövelille.

Tämä "virkailija", jonka erikois-tehtävänä on vissiä maksua vastaan hinata maan ja taivaan välille kaikki ne henkilöt, jotka korkea oikeus hänen haltuunsa luovuttaa, on aina ollut selvillä siitä suuresta merkityksestä, joka hänellä on Canadan sivistyselämässä ja on toiminut siitä johtuvalla erikoisella innolla "jalossa" tehtävässään. Ja hyvästi on tehtävä sujunutkin.

Mies on normaali-aikoina tullut juttuun perin vähällä ylityöllä — se ehkä lienee osaltaan johtunut siitä tuntuvasta avustuksesta, jota hän on saanut teollisuustapaturmilta ja muilta ennenaikaisilta kuolemantapauksilta.

Kaikista näistä apulaisista huolimatta riitti äijälle työtä kylliksi niin kauan kuin maassa vallitsi "rauha", mutta nyt sodan tultua vielä lisäksi kilpailemaan surmaamisessa, alkavat kilpailun seuraukset tuntua surmaajain keskuudessa, ja ihme kyllä, näyttää siltä kuin tämä kekseliäs pyöveli olisi vetänyt lyhemmän korren ja joutuunut huonommalle puolelle kilpailussa. Siihen viittaa se, kun herru on tarjonnut apuaan Yhdysvaltain viranomaisille. Hän on nimittäin lähettänyt Illinoisin valtion lakimiehelle kirjeen, jossa hän tarjoo kristillistä apuaan hirttotuomioitten täytäntöön panossa, vieläpä tehnyt tarjouksensa alennettuun hintaan, siis tarjoutunut skääppäämään amerikalaisia hirttäjiä. Lakimiehen lausunnon mukaan on siellä tapana maksaa hirttämisestä 100 dollaria ja hirttohaluinen Canadan pyöveli tarjoutuu tehtävään 75 dollarista kappale, siis tuntuva alennus.

— Työn puute nähkääs.

Uutisessa sanotaan tarjouksen tulleen hylätyksi, vieläpä sillä huomautuksella, että herru yrittää poikea palkkoja vieraassa maassa.

Tässä olisi ihmisystäville hyvä tilaisuus näyttää mihin he kelpaavat. Jos he haluavat antaa tälle työnhaluiselle hirttäjälle työtä, voisivat he sen tehdä eräämällä 75 dollaria ja suorittamalla sen siitä hyvästä, kun pyöveli ripustaisi köyden omaan kaulaansa. Silloin hän pääsisi tästä surun laaksosta ammattinsa "kunniaa" vastaavalla tavalla ja saisi vielä oman taksansa mukaisen korvauksen — luultavasti hän myöskin vapautuisi enemmistä hirttohaluistaan.

OLISIN HALUKAS TIETÄMÄÄN.

Te, jotka olette puhuneet niin pitkälti työläisille säästäväisyydestä ja pitäneet suurta huolta työläisten tuhlaavaisuudesta, osottakaa minulle sellainen ihmeolio kuin tuhlaava työläinen. Osottakaa se oikein matemaattisen tarkasti, että minäkin tulisin käsittämään kuinka tärkeätä on työläisille "opettaa" säästäväisyyttä.

Kun osotatte kuinka viidensadan dollarin vuosituloista voipi tuhlata silloin kun tavalliseen toimeentuloon tarvitaan vähintäin tuhannen dollaria vuodessa, niin kai minä sen ymmärrän. Se voipi olla hyvinkin yksinkertainen juttu, mutta ymmällä minä vain olen. Jos suhde olisi siten, että palkka olisi tuhannen ja ulosmenot viisisataa, niin silloin olisin asiasta selvillä omin apuineni, mutta kun ne numerot, kuvatukset, ovat toista tietä, niin ne sekottavat minut aivan pilalle. Jos minun pitäisi kirjoittaa selostus kuinka viidellä sadalla dollarilla voi ostaa saman määrän elintarpeita kuin tuhannellakin, samojen hintojen vallitessa ja vielä lisäksi säästäkkin siitä pahan päivän varaa, niin siihen minä en kykene. Ja kun en minä siihen kykene, niin en myöskään käsitä kuinka voisi olla tuhlaavaista työläistä.

Ehkäpä joku Suvannon "löylyyttäjä" päästää minutkin tästä pienestä pulmasta: tuhat pois viidestäsadasta, jääpi — niin mitäs siihen jääpikään?

Juhan-Kustaa.

ONHAN SITÄ TILAA.

Aberdeen, Wash.

Josko sinä nikula suostuisit minun ehrotukseeni että lähettäisit sen minun tilaus rahani jolla olen toweria tilannu työmiehellen että saisin waihettaa lehtiä samalla rahalla syy miksi tätä näin tahtoisin toweri on nyt auttamattomasti huonoissa kärissä niinkuin sen jokainen towerin tilaaja tietää että siinä ei cle mitään lukemista Ensiinäkin towerissa on kaksikymmentä palstaa Ilmoituksia kaiken karwaisia sata jalkaa lapamoa russellin patentti lääke Ilmoituksia ja mitä muuta kaikkia onkaan että jos joku yksilö haluaisi kirjoittaa toweriin siinä ajatuksessa että onhan toweri oma lehti sitäkun tilaamme ja kannatamme mutta asia ei olekkaan sillä tawalla paperi korin täytteeksi ovat menneet anakin mitä minä tierän on käynyt monellen samalla tawalla

mitä sinä nikula meinaat minun Esityksestäni onko se ollrait

Andrew Sjölund

(olisko siaa towerissa näillä sanoilla)

Mikäli muistamme, on veli Sjölund todellakin kerran kirjoittanut paperikoriin, mutta se johtui siitä meille tuntemattomasta syystä, että kirjoituksesta ei saanut minkäänlaista selvää. Ja olemme melkein varmat siitä, että jos emme me löydä kirjoituksesta edes jotakin ajatusta, niin suurin osa lukijakunnastakaan ei siinä onnistu, joten tavallisesti säästämme heidät sellaiselta vaivalta. Suostuneeko nikula ehdotukseen, emme ole tulleet kysyneeksi. — Toim.

Yleisiä uutisia

ENGLANNIN SUFFRAGETTEJA SYYTETÄÄN MINISTERIEN MURHAAMISYRITYKSESTÄ

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

sekseen kuin väittivät olevansa viattomia, käsittäen, että kaikki vetoamiset olisivat turhia. Mrs. Wheeldon on 50-vuotias ja hänen tyttärensä Harriet 27-vuotias koulunopettajatar. Albert Mason on 24-vuotias ja on hän asunut Southamptonissa.

Lontoo, 31 p. tammik. — Daily Sketch samalla kun kertoo, että kolme naista ja yksi mies on vangittu syytettynä salaliitosta pääministerin ja Arthur Hendersonin murhaamiseksi tietää mainita, että hallitus väittää salaliittolaisten aikoneen ministerien hengiltä ottamiseen käyttää myrkkyä.

Katuyleisön on juttu saanut kiihkoon, etenkin siksi, että suffragettien kuin tuhannellakin, samojen hintojen vallitessa ja vielä lisäksi säästäkkin siitä pahan päivän varaa, niin siihen minä en kykene. Ja kun en minä siihen kykene, niin en myöskään käsitä kuinka voisi olla tuhlaavaista työläistä.

Ehkäpä joku Suvannon "löylyyttäjä" päästää minutkin tästä pienestä pulmasta: tuhat pois viidestäsadasta, jääpi — niin mitäs siihen jääpikään?

Juhan-Kustaa.

ONHAN SITÄ TILAA.

Aberdeen, Wash.

Josko sinä nikula suostuisit minun ehrotukseeni että lähettäisit sen minun tilaus rahani jolla olen toweria tilannu työmiehellen että saisin waihettaa lehtiä samalla rahalla syy miksi tätä näin tahtoisin toweri on nyt auttamattomasti huonoissa kärissä niinkuin sen jokainen towerin tilaaja tietää että siinä ei cle mitään lukemista Ensiinäkin towerissa on kaksikymmentä palstaa Ilmoituksia kaiken karwaisia sata jalkaa lapamoa russellin patentti lääke Ilmoituksia ja mitä muuta kaikkia onkaan että jos joku yksilö haluaisi kirjoittaa toweriin siinä ajatuksessa että onhan toweri oma lehti sitäkun tilaamme ja kannatamme mutta asia ei olekkaan sillä tawalla paperi korin täytteeksi ovat menneet anakin mitä minä tierän on käynyt monellen samalla tawalla

mitä sinä nikula meinaat minun Esityksestäni onko se ollrait

Andrew Sjölund

(olisko siaa towerissa näillä sanoilla)

Mikäli muistamme, on veli Sjölund todellakin kerran kirjoittanut paperikoriin, mutta se johtui siitä meille tuntemattomasta syystä, että kirjoituksesta ei saanut minkäänlaista selvää. Ja olemme melkein varmat siitä, että jos emme me löydä kirjoituksesta edes jotakin ajatusta, niin suurin osa lukijakunnastakaan ei siinä onnistu, joten tavallisesti säästämme heidät sellaiselta vaivalta. Suostuneeko nikula ehdotukseen, emme ole tulleet kysyneeksi. — Toim.

Lontoo, 31 p. tammik. — Daily Sketch samalla kun kertoo, että kolme naista ja yksi mies on vangittu syytettynä salaliitosta pääministerin ja Arthur Hendersonin murhaamiseksi tietää mainita, että hallitus väittää salaliittolaisten aikoneen ministerien hengiltä ottamiseen käyttää myrkkyä.

Katuyleisön on juttu saanut kiihkoon, etenkin siksi, että suffragettien